

III nodaļa Medicīniskā izglītība

Birmingemas Universitātē sāko izglītošanos Edvards Bahs turpināja Londonā, Universitātes koledžas slimnīcā, kuru absolvēja 1912. gadā.

1912. gadā E. Bahs saņēma ķirurga diplomu (*MRCS (Member of the Royal College of Surgeons)*), taču turpināja studijas (*LRCP (Licentiate of the Royal College of Physicians)*), 1913. gadā viņš ieguva medicīnas zinātņu bakalaura grādu (*MB, Medicinae Baccalaureus, BS (Bachelor of Science)*), bet 1914. gadā – sabiedrības veselības speciālista diplomu (*Diploma in Public Health Camb. (Cambridge)*).

No pirmās dienas, kad Edvards Bahs kā students ienāca pa Universitātes koledžas slimnīcas durvīm, līdz pat 1930. gadam viņš reti devās prom no Londonas. Aizrautība un dedzīgā vēlme atklāt patiesu dziedināšanas veidu piepildīja viņa dzīvi, neatstājot vietu nekam citam.

E. Baham nepatika pilsētas dzīve. Transporta radītie nebeidzami trokšņi un augstās celtnes, kas ļāva saskatīt tikai nelielu daļu no debesīm, lika viņam ilgoties pēc lauku miera un klusuma, koku un puķu skaistuma, un šīs ilgas dzīvi pilsētā reizēm padarīja moksli.

Viņš pat izvairījās no Londonas parkiem, baidoties, ka Dabas balss izrādīsies pārāk spēcīga un atraus viņu no darba. Bahs uzskatīja, ka viņam jāatrodas tur, kur iespējams pētīt daudz pacientu, un ka tikai slimnīcas nodaļās un laboratorijās iespējams uzzināt, kā patiesi remdēt pacientu ciešanas. Tad E. Bahs vēl nezināja, ka tieši mīlestība pret Dabu, ko viņš visiem pūliņiem centās apslāpēt, galu galā vadīs viņu pa meklējumu ceļiem un ka savvaļas puķu vainaglapās ir daudz lielāks dziedinošais

spēks nekā jebkurā ārstniecības līdzeklī, kas pagatavots laboratorijā, izmantojot zinātniskas metodes.

Studiju gadi nebija viegli. Kautrība un nevēlēšanās aprūtināt tēvu lika E. Baham pieprasīt pabalstu, kas, kā viņš secināja, bija tik tikko pietiekams, lai varētu iegādāties studijām nepieciešamās grāmatas. Bieži vien pat nebija naudas, lai nedēļas beigās nopirktu pārtiku izsalkuma remdēšanai. Tāpēc, lai iegūtu līdzekļus, E. Bahs veica dažādus darbus, piemēram, laboja pārbaudes darbus un strādāja caurām naktīm. Turklāt arī viņa veselības stāvoklis nebija labs. Aizrautīgās strādāšanas dēļ Baham gandrīz nemaz nebija brīva laika, taču viņa ārkārtīgā mērķtiecība palīdzēja pārvarēt visus fiziskos ierobežojumus. Šāda attieksme pret dzīvi viņam bija raksturīga visu mūžu.

Studējot medicīnu, E. Bahs maz laika pavadīja pie grāmatām – jau tad viņš saprata, ka teorētiskās zināšanas nav nedz labākais ārsta instruments, nedz metode, kā strādāt un runāt ar cilvēkiem, kuri emocionāli tik dažādi reaģē uz slimību, kas iemājojusi viņu fiziskajā ķermenī.

E. Bahs uzskatīja, ka slimību patiesi iespējams izziņāt, novērojot katru pacientu un to, kā slimība viņu ietekmējusi, un analizējot, kā slimnieku dažādās emocionālās reakcijas ietekmējušas slimības gaitu, sarežģītības pakāpi un ārstēšanās ilgumu.

Viņš novēroja, ka ar vienu un to pašu ārstēšanas metodi ne vienmēr var izārstēt visus pacientus, kas slimo ar vienu un to pašu slimību. Iespējams, pieciem simtiem cilvēku bija līdzīgas sūdzības un viņi līdzīgi reaģēja uz slimību, taču bija tūkstošiem citu cilvēku, kurus slimība ietekmēja citādi. Zāles, kuras šķietami izārstēja pirmos, otrajiem nederēja.

Šāds novērojums lika E. Baham šaubīties par konkrētu ārstniecības līdzekļu parakstīšanu, pamatojoties tikai uz

noteikto diagnozi, tāpēc viņš turpināja pacientu izpēti, meklējot vēl citu izskaidrojumu.

Tad viņš pamanīja, ka pacientiem, kas cieta no vienas kaites, bija nepieciešamas dažādas zāles. Pacienti ar līdzīgām personības iezīmēm un temperamentu bieži vien līdzīgi reaģēja uz viena veida zālēm, kamēr slimnieki ar atšķirīgu raksturu no konkrētajām zālēm labumu neguva.

Šie secinājumi ļāva E. Baham jau agrīni apjaust, ka *slimības ārstēšanā indivīda personība bija svarīgāka nekā viņa fiziskais ķermenis.*

Par galveno kritēriju, kas noteica nepieciešamo ārstēšanu, Baham kļuva pacienta personība, respektīvi, cilvēks, kas cieta, viņa attieksme pret dzīvi, viņa emocijas un jūtas – tie bija svarīgākie aspekti, ārstējot fiziskus traucējumus.

Edvards Bahs stundām ilgi pavadīja slimnīcas nodaļās, vērojot pacientus un vēloties atrast viņu kaitēm pilnīgu dziedināšanu, ne tikai īslaicīgu atvieglojumu. Viņš redzēja, ka ārstēšana bieži vien bija sāpīga, dažkārt pat vēl sāpīgāka par pašu slimību. Šāds novērojums stiprināja viņā pārliecību, ka patiesai dziedināšanai jābūt maigai, bez sāpēm un labdabīgai.

Jau studiju gados E. Bahs uzzināja daudz patiesības par slimībām un to ārstēšanu. Tā laika novērojumi 20 gadus vēlāk kļuva par viņa jaunatklātās ārstniecības sistēmas stūrakmeni. Šīs patiesības Baham tika atklātas palēnām. Soli pa solim, gadiem ritot, viņš papildināja savas zināšanas, veicot atklājumus dažādās medicīnas jomās, un, pārbaudot gūtās atziņas, no tām atsacījās vai tās pilnveidoja. Viņa centieniem vienmēr bija tikai viens mērķis – uzlabot pašreizējo medicīnas sistēmu un panākt vienkāršu un pilnīgu slimības izārstēšanu.

Savā dzīvē E. Bahs reti izmantoja vispārzināmas